

Миронова Юлія Юрївна,
кандидат економічних наук, доцент
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Калайда Валерія Олександрівна,
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах функціонування підприємств дебіторська заборгованість займає значну частку в структурі оборотних коштів, що потребує особливої уваги з боку керівників та вимагає ефективного управління нею з метою вчасного надходження грошових коштів та загального підвищення ефективності їх використання, адже має безпосередній вплив на фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Для всіх господарюючих суб'єктів гострою проблемою в організації діяльності є здатність дебіторської заборгованості як найшвидше бути оберненою в кошти. Для цього необхідно: забезпечувати оборотність дебіторської заборгованості; підтримувати збалансований для конкретного підприємства обсяг дебіторської заборгованості; відстежувати її реальний стан та якість.

Для отримання достовірних результатів з управління дебіторською заборгованістю на підприємстві необхідно визначити внутрішні та зовнішні фактори впливу на формування, рух та інкасацію дебіторської заборгованості [2, с. 317].

Для отримання достовірних результатів з управління дебіторською заборгованістю на підприємстві необхідно визначити внутрішні та зовнішні фактори впливу на формування, рух та інкасацію дебіторської заборгованості [2, с. 317].

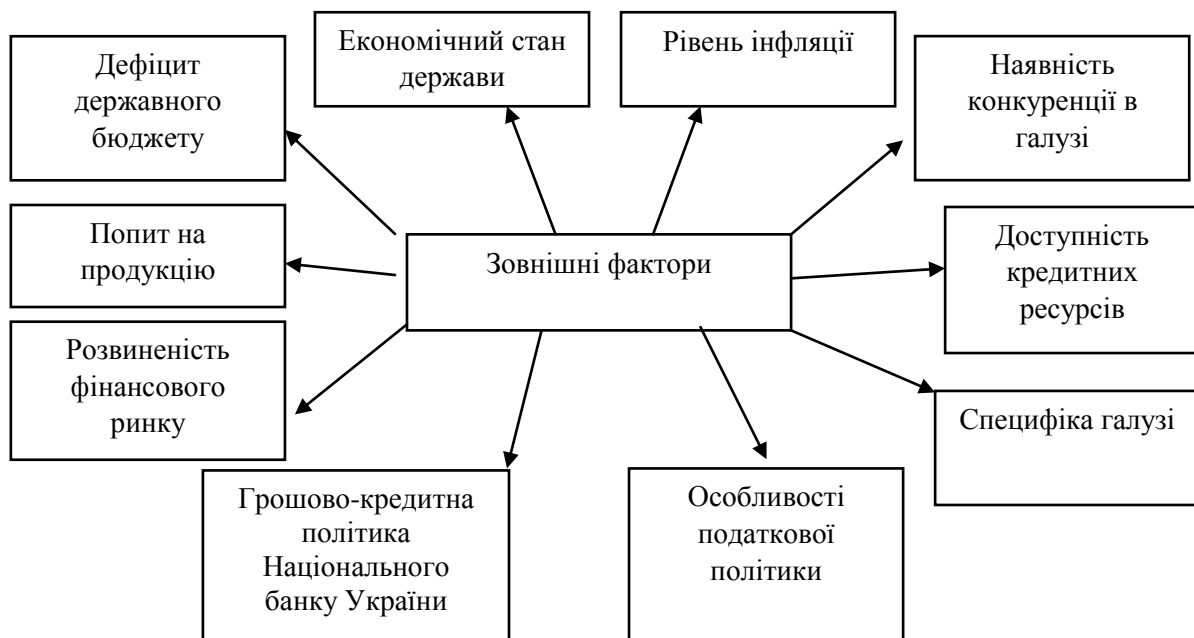

Рис. 1. Зовнішні фактори впливу на формування, рух та інкасацію дебіторської заборгованості

Внутрішні фактори стосуються безпосередньо господарської діяльності, їх поділяють на три групи:

- загальні (організаційно-правова структура, величина виробничого циклу, тощо);

- фінансові (рівень прибутку та рентабельності, фінансова стійкість, впровадження автоматизованих засобів обліку, наявність системи бюджетування);

- кадрові (рівень кваліфікації працівників, механізми мотивації та стимулювання, особисті взаємини з контрагентами, тощо).

Ефективність функціонування механізму управління дебіторською заборгованістю базується на певних принципах, які є важливими для побудови результативного механізму управління дебіторською заборгованістю підприємства, до них відносяться: повнота; достовірність; оперативність; етапність; динамічність; безперервність; збалансованість.

Механізм управління дебіторською заборгованістю використовує різноманітні методи щодо зменшення простроченої або сумнівної дебіторської заборгованості, а саме: психологічні, економічні, юридичні, альтернативні інструменти.

Створення на кожному підприємстві спеціальних підрозділів з посилення контролю є ще одним напрямом зменшення дебіторської заборгованості. На великих підприємствах це можуть бути управління з проблемної дебіторської заборгованості, а на (з бюджетом, за виданими авансами, з нарахованих доходів, середніх і малих – спеціальний відділ або управління [1, с. 228].

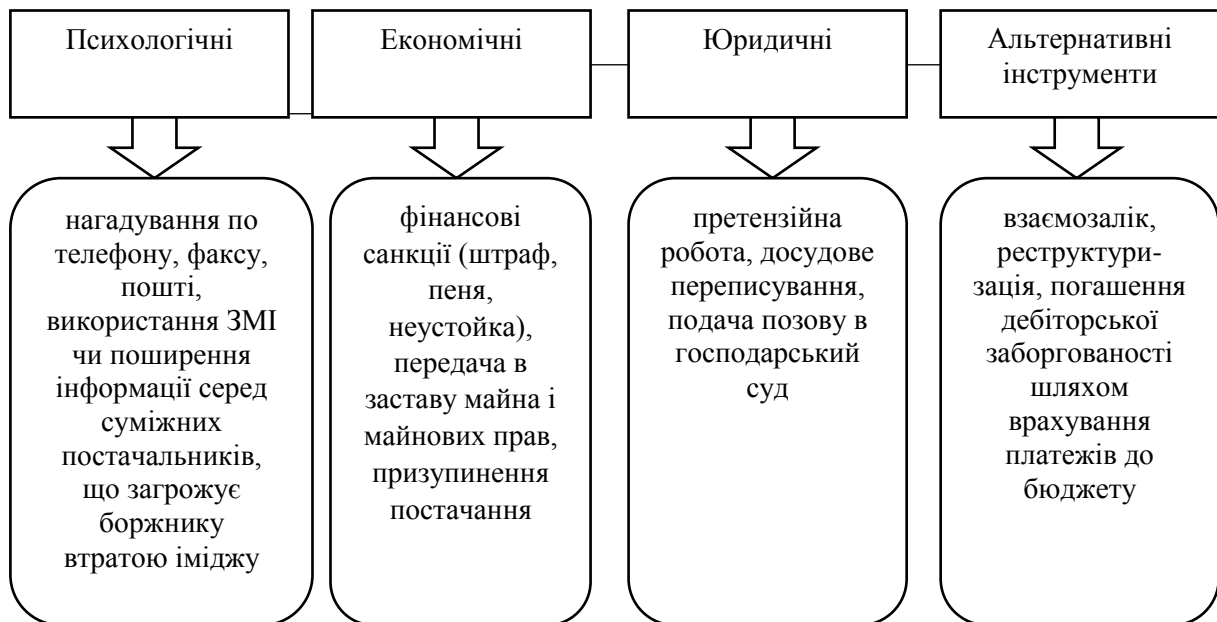

Рис. 2. Методи щодо зменшення простроченої або сумнівної дебіторської заборгованості підприємства

Отже, механізм управління дебіторською заборгованістю містить багато елементів, одночасна дія яких дозволяє отримати стабільний прибуток. Управління дебіторською заборгованістю слід розглядати як гнучкий механізм постійного пошуку найбільш ефективних зв'язків з економічним середовищем та його спроможність досягти успіху на ринку за рахунок керування фінансовими ресурсами підприємства.

Література

1. Лепьохін О.В. Управління дебіторською заборгованістю як передумова забезпечення життєдіяльності підприємств / О.В. Лепьохін // Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.17. С. 223–231.

2. Юрченко І.А. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління дебіторською заборгованістю на ОКП «Донецьктеплокомуненерго» / І.А. Юрченко // Комунальне господарство міст. 2011. № 96. С. 315–322.